

TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC
KHOA KHOA HỌC XÃ HỘI

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN
LOẠI HÌNH TÁC GIẢ VĂN HỌC TRUNG ĐẠI VIỆT NAM

1. Thông tin về giảng viên biên soạn đề cương

*** Giảng viên 1**

- Họ và tên: Trần Quang Dũng
- Học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Thời gian làm việc: Các ngày trong tuần (từ 8h00 đến 11h00)
- Địa điểm làm việc: Khoa KHXH, Trường ĐH Hồng Đức.
- Địa chỉ liên hệ: Bộ môn Văn học VN, Khoa KHXH, Trường ĐH Hồng Đức.
- Điện thoại: 0989.091.116
- Email: tranquangdungdhhd@gmail.com
- Các hướng nghiên cứu chính:

Tổng quan về văn học Việt Nam; Văn học Việt Nam từ thế kỷ X đến hết thế kỷ XIX; hệ thống thể loại văn học Việt Nam thời trung đại; tiến trình thơ Nôm Đường luật; kiểu tác giả và cá tính sáng tạo trong văn học Việt Nam trung đại; văn học trung đại Việt Nam từ góc nhìn văn hóa...

*** Giảng viên 2**

- Họ và tên: Lê Thị Nương
- Học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Mobile: 0915568186
- Email: lenuong1010@gmail.com

2. Thông tin chung về học phần

- Tên môn học: *Loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam*
- Mã môn học: HDLH
- Môn học: - bắt buộc:
- Số tín chỉ: 2
- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:
 - + Lý thuyết, bài tập: 18
 - + Kiểm tra thường xuyên: 2
 - + Thực hành: 8
 - + Kiểm tra giữa kỳ (tiểu luận): 2

+ Thảo luận: 12

+ Kiểm tra cuối kỳ:

+ Tự học: 90

- Địa chỉ các khoa/bộ môn phụ trách môn học: Bộ môn Văn học VN, P.322. Nhà A6, CS chính, Trường ĐH Hồng Đức

3. Mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần

3.1. Mục tiêu của học phần

- *Kiến thức*: Học phần hướng tới những mục tiêu sau:

+ Người học có được những kiến thức cơ bản và hệ thống về « loại hình », « loại hình học », « loại hình tác giả văn học » và « loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam ».

+ Người học có được kiến thức chuyên sâu về cơ sở, điều kiện của quá trình hình thành – phát triển « loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam » ; những tính chất, đặc điểm riêng của loại hình tác giả này trong tương quan so sánh với loại hình tác giả văn học dân gian và văn học hiện đại.

+ Người học có được những kiến thức cơ bản và chuyên sâu về các kiểu tác giả văn học trung đại Việt Nam : kiểu tác giả vua chúa, quan lại, tướng lĩnh ; kiểu tác giả thiền sư, nhà nho, bình dân, hữu danh, khuyết danh... với những điểm tương đồng và khác biệt giữa các kiểu tác giả văn học ấy.

+ Người học có được những kiến thức cơ bản về vị trí, tài năng và đóng góp của loại hình tác giả văn học trung đại vào tiến trình nền văn học dân tộc.

- *Kỹ năng*:

+ Người học có được kỹ năng nghiên cứu và giảng dạy văn học dưới góc độ loại hình : loại hình văn học và loại hình tác giả văn học

+ Hình thành và rèn luyện kỹ năng nghiên cứu và giảng dạy tác giả văn học, khuynh hướng và trào lưu văn học dưới góc độ loại hình.

+ Có kỹ năng vận dụng sự hiểu biết về loại hình tác giả văn học để phân loại, so sánh các kiểu tác giả văn học khác nhau trong nền văn học dân tộc.

- *Thái độ*:

+ Thấy được vai trò quan trọng của việc nghiên cứu loại hình tác giả văn học trung đại nói riêng và loại hình tác giả văn học nói chung trong nghiên cứu và giảng dạy văn học sử.

+ Có ý thức giữ gìn, truyền bá và bảo lưu những giá trị văn chương Việt Nam thời trung đại, đặc biệt là các trước tác của các nhà thơ, nhà văn hóa lớn.

3.2. Chuẩn đầu ra của học phần

Sau khi học xong học phần, học viên đạt được các tiêu chuẩn sau đây:

- *Kiến thức*: Người học nhận biết được đối tượng, mục đích và nhiệm vụ của việc nghiên cứu và giảng dạy văn học dưới góc độ loại hình tác giả ; có được những kiến thức cơ bản và hệ thống về đặc điểm, tính chất của các kiểu tác giả văn học trung đại Việt Nam ; lý giải được những cơ sở, tiền đề về lịch sử, xã hội, văn hóa, tư tưởng cho sự xuất hiện và quy định đặc điểm, tính chất đặc thù của từng kiểu tác giả văn học trung đại Việt Nam.

- *Kỹ năng*: Có tư duy phản biện và khả năng độc lập nghiên cứu về các kiểu (loại hình) tác giả văn học trên phương diện lý thuyết cũng như thực hành giảng dạy văn học dưới góc độ loại hình tác giả ở nhà trường phổ thông và đại học ; có kỹ năng triển khai nghiên cứu một đề tài thuộc lĩnh vực tác giả văn học.

- *Thái độ*

Có nhận thức đúng đắn và tích cực, sáng tạo trong việc phát hiện và giải quyết các vấn đề có liên quan đến tác giả, tác phẩm văn học ; biết trân trọng, gìn giữ và phát huy các giá trị văn học, văn hóa dân tộc.

4. Tóm tắt nội dung học phần

Học phần giới thiệu lý thuyết loại hình học; phát triển và đi sâu vào một phương diện cơ bản của loại hình học trong nghiên cứu văn học là loại hình tác giả; triển khai nghiên cứu ứng dụng vào lịch sử văn học Việt Nam: mô tả, hệ thống hóa, phân loại đối với các loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam, đặc biệt là loại hình tác giả văn học nhà nho, một loại hình tác giả có số lượng đông đảo nhất, để lại nhiều nhất về số lượng tác phẩm cũng như những tác phẩm có giá trị bậc nhất trong văn học truyền thống.

5. Nội dung chi tiết học phần

5.1. Nội dung cốt lõi

- Khái niệm về loại hình, loại hình học, loại hình tác giả văn học và loại hình tác giả văn học Việt Nam

- Cơ sở hình thành – phát triển và những đặc điểm cơ bản của loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam

- Phân loại kiểu tác giả văn học trung đại Việt Nam

- Kiểu giả văn học Thiền sư: Khái niệm; cơ sở xuất hiện và quá trình phát triển; đặc điểm, tính chất; các tác gia, tác phẩm tiêu biểu; vị trí của kiểu tác giả trong nền văn học dân tộc.

- Kiểu giả văn học nhà nho: Khái niệm; cơ sở xuất hiện và quá trình phát triển; đặc điểm, tính chất; các tác gia, tác phẩm tiêu biểu; vị trí của kiểu tác giả trong nền văn học dân tộc.

- So sánh các kiểu tác giả văn học trung đại Việt Nam và kiểu tác giả văn học trung đại với kiểu tác giả văn học dân gian và văn học hiện đại trong nền văn học dân tộc.

5.2. Nội dung chi tiết

Chương 1: Một số vấn đề cơ bản về loại hình tác giả văn học

1.1. Khái niệm: Loại hình, loại hình học, loại tác giả văn học

1.1.1. Khái niệm về loại hình

1.1.2. Khái niệm về loại hình học

1.1.3. Khái niệm về loại hình tác giả văn học

1.2. Khái niệm và những đặc điểm cơ bản của loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam

1.2.1. Khái niệm loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam

- Quan niệm

- Khái niệm

1.2.2. Quá trình hình thành và phát triển của loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam.

- Quá trình hình thành

- Quá trình phát triển

1.2.3. Những đặc điểm cơ bản của loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam.

- Tính song ngữ

- Tính “tam giáo đồng nguyên”

- Tính quy phạm

- Tính ước lệ, công thức

- Tính phục cổ

- Ảnh hưởng, kế thừa văn học dân gian

Chương 2: Phân loại và mô tả loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam

2.1. Phân loại loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam

2.1.1. Tiêu chí phân loại

- Loại hình văn học

- Tư tưởng nghệ thuật và quan điểm thẩm mỹ

- Dấu ấn của cá tính sáng tạo nhà văn

2.1.2. Kết quả phân loại

- Kiểu tác giả vua chúa

- Kiểu tác giả tướng lĩnh
- Kiểu tác giả quan lại
- Kiểu tác giả thiền sư
- Kiểu tác giả nhà nho

2.2. Mô tả loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam

2.2.1. Kiểu tác giả vua chúa

- Cơ sở xuất hiện
- Đặc điểm
- Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu
- Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc

2.2.2. Kiểu tác giả tướng lĩnh, quan lại

- Cơ sở xuất hiện
- Đặc điểm
- Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu
- Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc

2.2.3. Kiểu tác giả văn học Thiền sư

- Cơ sở xuất hiện
- Đặc điểm
- Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu
- Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc

2.2.4. Kiểu tác giả văn học nhà nho

- Cơ sở xuất hiện
- Đặc điểm
- Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu
- Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc

Chương 3: So sánh loại hình tác giả văn học

3.1. So sánh các kiểu tác giả văn học trung đại Việt Nam

3.1.1. Kiểu tác giả vua chúa với kiểu tác giả quan lại, tướng lĩnh

- Giống nhau
- Khác nhau
- Lý giải nguyên nhân

3.1.2. Kiểu tác giả Thiền sư với tác giả nhà nho

- Giống nhau
- Khác nhau
- Lý giải nguyên nhân

3.2. So sánh các kiểu tác giả trong nền văn học dân tộc

3.2.1 Kiểu tác giả văn học trung đại với tác giả văn học dân gian

- Giống nhau
- Khác nhau
- Lý giải nguyên nhân

3.2.2. Kiểu tác giả văn học trung đại với tác giả văn học hiện đại.

- Giống nhau
- Khác nhau
- Lý giải nguyên nhân

6. Lịch trình và hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy và học				Tổng
	Lý thuyết, Bài tập	Thực hành – Thực tập	Thảo luận nhóm/lớp	Tự học, tự nghiên cứu	
1. Một số vấn đề cơ bản về tác giả văn học 1.1. Khái niệm về loại hình, loại hình học - K/n loại hình - K/n loại hình học 1.2. Khái niệm về loại hình tác giả văn học - Quan niệm - Khái niệm	2		2		
2. Khái niệm và đặc điểm loại hình tác giả văn học trung đại Việt Nam 2.1. khái niệm - Quan niệm - Khái niệm 2.2. Những đặc điểm cơ bản - Tính song ngữ - Tính “tam giáo đồng nguyên”	3	2	2		

<ul style="list-style-type: none"> - Tính quy phạm - Tính ước lệ, công thức - Tính phục cổ - Ảnh hưởng, kế thừa văn học dân gian 					
<p>3. Phân loại tác giả văn học trung đại</p> <p>3.1. Tiêu chí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loại hình văn học - Tư tưởng nghệ thuật và quan điểm thẩm mỹ - Dấu ấn của cá tính sáng tạo nhà văn <p>3.2. Kết quả</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kiểu tác giả vua chúa - Kiểu tác giả tướng lĩnh - Kiểu tác giả quan lại - Kiểu tác giả thiền sư - Kiểu tác giả nhà nho 	3	2	4	
<p>4. Mô tả kiểu tác giả văn học trung đại VN</p> <p>4.1. Kiểu tác giả vua chúa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cơ sở xuất hiện - Đặc điểm - Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu - Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc <p>4.2. Kiểu tác giả quan lại, tướng lĩnh</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cơ sở xuất hiện - Đặc điểm - Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu 	4	2	4		

<p>- Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc</p> <p>4.3. Kiểu tác giả thiền sư</p> <p>- Cơ sở xuất hiện</p> <p>- Đặc điểm</p> <p>- Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu</p> <p>- Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc</p> <p>4.4. Kiểu tác giả nho gia</p> <p>- Cơ sở xuất hiện</p> <p>- Đặc điểm</p> <p>- Các tác gia, tác phẩm tiêu biểu</p> <p>- Vị trí và những đóng góp trong tiến trình văn học dân tộc</p>					
<p>5. So sánh kiểu tác giả văn học trung đại với tác giả văn học dân gian</p> <p>5.1. Giống nhau</p> <p>5.2. Khác nhau</p> <p>5.3. Nguyên nhân</p>	3	2	2		
<p>6. So sánh kiểu tác giả văn học trung đại với tác giả văn học hiện đại</p> <p>5.1. Giống nhau</p> <p>5.2. Khác nhau</p> <p>5.3. Nguyên nhân</p>	3	2	2		
Tổng	18	10	14		

7. Học liệu

7.1. Học liệu bắt buộc:

1. Phương Lựu (Chủ biên), 2004, *Lí luận văn học*, Nxb Giáo Dục, Hà Nội.
2. Trần Ngọc Vương, 1995, *Loại hình học tác giả văn học – Nhà Nho tài tử và văn học Việt Nam*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.

7.2. Học liệu tham khảo:

1. Trần Đình Hượu (1999), *Nho giáo và văn học Việt Nam trung cận đại*, Nxb Giáo dục, Hà Nội, 1999.

8. Hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập học phần

8.1. Kiểm tra - đánh giá thường xuyên

- Tỷ lệ điểm: 30%

- Mục đích: Đánh giá khả năng nắm bắt kiến thức và ý thức thái độ của học viên đối với môn học.

- Yêu cầu: Học viên tham gia đầy đủ các buổi học, chuẩn bị tốt các nội dung thảo luận, bài tập và tự học.

- Hình thức: viết, vấn đáp hoặc kiểm tra nhanh (15 phút)

8.2. Kiểm tra - đánh giá giữa kì

- Tỷ lệ điểm: 20%

- Mục đích: Đánh giá năng lực khái quát, tổng hợp các nội dung đã học, kiểm tra kỹ năng nghiên cứu và xử lý vấn đề thuộc chuyên đề.

- Yêu cầu: Học viên học viên chuẩn bị nội dung kiến thức đã học và tham dự đầy đủ.

- Hình thức: Viết bài tự luận hoặc làm tiểu luận

8.3. Kiểm tra đánh giá hết học phần

- Tỷ lệ điểm: 50%

- Mục đích: Đánh giá năng lực khái quát, tổng hợp các nội dung đã học và kỹ năng nghiên cứu, xử lý vấn đề thuộc môn học.

- Yêu cầu: Học viên chuẩn bị nội dung kiến thức, kỹ năng đã học và tham dự đầy đủ

- Hình thức: Viết bài tự luận hoặc làm tiểu luận

8.4. Lịch thi, kiểm tra (Theo quy định)

Phê duyệt ngày tháng 12 năm 2017

**Phê duyệt của
Trưởng**

Trưởng khoa

P.trưởng BM

Người biên soạn

Hoàng Thị Huệ

Trần Quang Dũng